

Møte torsdag den 21. oktober kl. 10.15

President: G u n n a r S k a u g

D a g s o r d e n (nr.3):

1. Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om lov om teknisk fagskole (Innst. O. nr. 2 (1999-2000), jf. Ot.prp. nr. 82 (1998-1999))
2. Referat

S a k n r . 1

Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om lov om teknisk fagskole (Innst. O. nr. 2 (1999-2000), jf. Ot.prp. nr. 82 (1998-1999))

Ulf Erik Knudsen (Frp) (ordfører for saken): Teknisk fagskole er et viktig utdanningstilbud innen yrkesopplæringen. Fagskolen gir en praktisk-teoretisk utdanning som bl.a. kvalifiserer til arbeidslederstillinger og som er et godt tilbud bl.a. når det gjelder etter- og videreutdanning.

I et arbeidsmarked som stadig etterspør økt kompetanse, ser behovet for arbeidstakere med yrkeserfaring og med teknisk fagskole ut til å være betydelig og økende. Det er da trist å konstatere at skoleslaget sliter i motvind, både med hensyn til søkere og når det gjelder økonomiske rammer.

En samlet komitee konstaterer at manglende vilje og trange økonomiske rammer i fylkeskommunen har ført til nedprioritering av skoleslaget. En forklaring kan kanskje være at fylkeskommunen prioriterer det lovpålagte tilbudet innen videregående skole fremfor å bruke penger på teknisk fagskole.

Uansett er det klart at det er et behov for en avklaring i forhold til teknisk fagskoles fremtidige utvikling i Norge. Skolen har på mange måter falt mellom to stoler i og med at den verken er videregående skole eller ordinært universitet/høyskole. Også lovmessig har den vært uten et skikkelig forankringspunkt.

Begynnelsen til å rette opp dette problemet er forhåpentligvis den midlertidige loven om teknisk fagskole som vi i dag skal vedta. Det kan synes som om denne saken er liten og udramatisk, men det er ikke riktig. For dem dette gjelder, elevene ved teknisk fagskole, både de nåværende og de fremtidige, og for bedriftene som har behov for denne typen arbeidskraft, er dette en sentral milepæl i utviklingen av skoleslaget.

Av innstillingen vil det fremgå at en samlet komitee stiller seg bak å omtale de som går på teknisk fagskole, som studenter og ikke elever, slik de i mange tilfeller tidligere har blitt kalt. Dette kan synes å være en liten endring, men er en klar anerkjennelse av disse som voksne mennesker og som derfor skal ha retter og plikter i forhold til dette.

Komiteen står også samlet om å bedre studiefinansieringstilbudet for gruppen. Det er som sagt en innstilling preget av mye enighet vi i dag behandler.

Slik jeg ser det, er det relativt marginale problemstillinger de enkelte partiene er uenige om og som man har

hatt behov for særmerknader på. Disse vil bli behandlet nøye i senere saker om teknisk fagskole.

Det som er viktig i dag, er at teknisk fagskole gis en lovmessig forankring som sikrer at utdanningstilbudet opprettholdes og videreutvikles, og at kvaliteten og kontinuiteten sikres. Dette tror jeg best kan gjøres gjennom at de tekniske fagskolene opprettholdes som et selvstendig skoleslag forankret i et permanent lovverk som bygger på denne innstillingen og den midlertidige loven som vi i dag skal vedta.

Det må selvfølgelig også tas behørig hensyn til de konklusjoner som må komme av utvalgsarbeidet som skal slutføres i mars år 2000.

Jeg vil så utdype Fremskrittspartiets syn i forhold til våre særmerknader og de merknader vi deler med Høyre. Fremskrittspartiet har en merknad der vi henviser til det utvalgsarbeidet som skal gjøres, og ber om at forslag til permanent lov for teknisk fagskole legges frem for Stortinget så snart som mulig etter at utvalgsarbeidet er ferdig. Det er også vårt håp at den lov som da kommer, vil være mer utfyllende og klargjørende bl.a. i forhold til finansiering av skolen. Loven må også være mer konkret og bindende i forhold til rettigheter enn den lov vi i dag vedtar. Men vi har selvfølgelig forståelse for at til dette arbeidet trenger man tid.

Både Høyre og Fremskrittspartiet er opptatt av at elever med ønske om å søke teknisk fagskole skal kunne gjøre dette uavhengig av hjemfylke.

Høyre og Fremskrittspartiet står også sammen om den oppfatning at det vil være naturlig å finne frem til en form hvor staten får det økonomiske ansvaret for dette skoleslaget. Jeg vil her peke på at en rekke av høringsuttalelsene har gått inn for en statlig overtakelse av de tekniske fagskolene. Jeg antar at dette vil bli vurdert i forbindelse med det arbeidet som skal gjøres med den permanente loven.

Fremskrittspartiet har også skissert en fremtidig modell for teknisk fagskole bl.a. basert på det såkalte stykkpris- eller skolesjekkssystemet. Vi ønsker en modell for teknisk fagskole basert på frie, selvstendige enheter som får sine inntekter beregnet ut fra antall studenter.

I proposisjonen har man skissert åpning for samlokalisering av videregående skoler og tekniske fagskoler. Dette er jo en situasjon man i praksis har flere steder. Det er skissert mulighet for felles ordensreglement, felles skoleutvalg og felles elev-/studentråd. Mindretallet i komiteen, medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, har i sine merknader redegjort for hvorfor man ikke ønsker slike ordninger.

Flertallet i komiteen har lagt seg på en noe mer restriktiv linje enn det departementet har lagt frem, og strammer til lovteksten med et krav om departementets samtykke før fylkeskommunen fastsetter felles regler. Jeg håper at departementet vil føre en streng praksis for å vise det klare skillet som skal være mellom tekniske fagskoler og den videregående skole.

Helt til slutt vil jeg få lov til å ta opp Fremskrittspartiets forslag som er referert i innstillingen. Jeg antar at presidenten har lagt opp voteringen slik at voteringen over

de enkelte paragrafer vil avspeile partienes syn som angitt i innstillingen.

Presidenten: Ulf Erik Knudsen har tatt opp de forslag han refererte til.

Presidenten vil selvfølgelig etterkomme den anmodningen som ble framført.

Grete Knudsen (A): Først vil jeg gi honnør til saksordføreren, som på en god måte har klart å samle komiteen til beste for et skoleslag som nok ble hengende noe i luften, eller falt mellom to stoler, både i forbindelse med Reform 94 og høyskolereformen. Stortinget har derfor bedt om en midlertidig lov til vi får en ordning for skoleslaget. Jeg vil også vise til det som skjedde etter at vi fikk de reformene, nemlig en nedgang – det kan selvfølgelig ha mange grunner – når det gjelder elevtilmeldingen til dette skoleslaget.

Det både Regjeringen og Stortinget i dag gjør, er å sikre dette skoleslaget ved lov, for så å komme tilbake etter utvalgsarbeidet for å bestemme hvordan det skal innpasses helt konkret. Det er jo Stortinget som har bedt om at utvalget skulle bli nedsatt, og derfor mener flertallet at man må vente med å plassere skoleslaget organisatorisk inntil utvalget er ferdig med sitt arbeid – det skal avgi sin innstilling 1. mars neste år. Men det er viktig at skoleslaget sikres ved en lov, og arbeidet med å videreutvikle dette vil nå bli viktig. Vi mener det er nødvendig å sikre at det er et skoleslag som kan hjelpe videre mellomledere f.eks. innenfor bygg og anlegg og innenfor den maritime siden, slik at den enkelte selv og bedriften får anledning til å oppdatere seg i et stadig mer konkurransepreget samfunn og næringsliv. I dag finansieres de tekniske fagskoler av fylkeskommunen innenfor rammene av omfangsforskriften for videregående opplæring. Men fordi dette primært dreier seg om voksne elever, har komiteen understreket at de bør ha egne skoleutvalg og studentråd, og at en må søke om dispensasjon hvis det lokalt ligger an til at dette skal gjøres på en annen måte.

Komiteen har også gått inn på at en del av elevene – de som har gått et lengre løp i videregående skole – kan miste retten til å få finansiert studiet sitt gjennom Statens lånekasse, og at dette også nå må ryddes opp i.

Men når det gjelder den fremtidige tilknytningen, mener Arbeiderpartiet at Regjeringen må ha som utgangspunkt for sitt videre arbeid at skoleslaget skal kunne gi forskjellig kompetanse. Det kan altså like godt være en spesialisering, en etterutdanning, som kommer på toppen av en fagutdanning, som en kompetanse som i neste omgang kan være en modul som ledd i en høyere utdanning. Og da kan det være – og det er også noe av grunnen til at vi ikke forskutterer utvalget – at med en ny etter- og videreutdanningsreform, med så stort behov det da vil være for ulike kompetansesentre, vil vi kanskje se at staten vil være en aktør sammen med andre i et partnerskap istedenfor at staten vil være helt alene. Dette vil nemlig være et skoleslag som vil være så tett knyttet opp til arbeidslivet at det kanskje også lettere vil kunne motivere voksne elever til å gå i gang med en utdanning. Så ut fra det ser

vi ikke bort fra at det kan bli et partnerskap, selv om vi også vil understreke at man må sikre skoleslaget, og at det som i dag er en del av omfangsforskriftene, er en veldig dårlig løsning.

Med dette vil jeg anbefale innstillingen.

Presidenten: Vil Rolf Reikvam ha en replikk?

Rolf Reikvam (SV) (fra salen): Ja, hvis det er mulig, president.

Presidenten: Presidenten hadde ikke lagt opp til replikkordskifte, men hvis det er ønske om det, vil han selvfølgelig imøtekomme det.

Da foreslår presidenten at det åpnes for replikkordskifte med inntil tre replikker med svar. – Det anses vedtatt.

Rolf Reikvam (SV): Jeg har et lite spørsmål til Grete Knudsen. Det går på framtida til skoleslaget, eller den midlertidige perioden vi har foran oss før vi får en permanent lov på bakgrunn av Berg-utvalgets utredning.

Det er vel grunn til å regne med at før vi får en permanent lov, eller en lov som vi iallfall skal leve med over en lengre periode, vil det med stor sannsynlighet gå tre-fire år. Så vi skal leve med dette lovverket i tre-fire år. Vi har hatt en sterk nedgang i antall studenter innenfor skoleslaget, og mitt spørsmål til Grete Knudsen blir da: Tror Grete Knudsen og Arbeiderpartiet at det må til noen gulrøtter eller noen incitament overfor fylkeskommunene for å sikre at vi greier å opprettholde tilbudet de nærmeste tre-fire årene framover til vi får en skikkelig gjennomgang av hele lovverket på dette området? Og hva vil eventuelt Arbeiderpartiet se som mulige gulrøtter, mulige incitament, for å stimulere fylkeskommunene til å opprette den type studieplasser i årene framover?

Grete Knudsen (A): Når vi i dag vedtar en midlertidig lov, innebærer jo det at dette skoleslaget fortsatt blir i fylkeskommunens regi. Samtidig er vi klare på at det er helt utilfredsstillende å være en del av omfangsforskriftene slik det er i dag – mest sannsynlig vil da elevtallet fortsette å gå ned. Så jeg vil anmode Regjeringen om at man nå foretar en kartlegging og ser på de gode miljøene som er innenfor de tekniske fagskolene, og at de må bli viet særskilt oppmerksomhet – at det altså ikke bare dreier seg om omfangsforskriftene, for da klarer vi ikke å få det til, og da vil vi om tre-fire år ikke ha det skoleslaget lenger. Det vi gjør i dag, betinger altså at Regjeringen tar innover seg at det må ha særskilt oppmerksomhet for i det hele tatt å kunne overleve. Med den ordningen som er i dag, vil det ikke klare det.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

Arne Lyngstad (KrF): Jeg er glad for at det er en enstemmig komite som nå vil beholde og videreutvikle skoleslaget teknisk fagskole. Det ble også påpekt i inn-

stillingen til ny opplæringslov i juni 1998, hvor vedtaket om å få en midlertidig lov i Stortinget kom.

Dette er et skoleslag som må finne sin form og sitt innhold. Vi er også nødt til å avklare både finansiering og ansvar for skoleslaget, som jo er mandatet til Berg-utvalget. Det er helt klart at dette skoleslaget har nye markeder og nye muligheter både innenfor etter- og videreutdanning, slik som representanten Grete Knudsen påpekte, men også fordi vi nå ser nye typer utdanninger som ikke trenger å være en del av det høyere utdanningssystemet.

En midlertidig lov er nødvendig for å bevare skoleslaget. Gjennom dette lovforslaget gis også departementet mulighet til å forhindre nedleggelse ved å forskriftshjemle en nasjonal plan for skoleslaget. Her kan altså departementet gå inn på retningslinjer for dimensjonering av utdanningstilbudet.

Kristelig Folkeparti ser gjerne at fylkeskommunene samarbeider om dette skoletilbudet, slik at en får inntak over fylkesgrensene og også kan få en bedre markedsføring av skoletilbudet. Vi tror at en del av nedgangen i søkningen skyldes at skoleslaget ikke har vært markedsført nok.

For Kristelig Folkeparti har det også vært viktig å legge til rette for byråkratiske og praktiske løsninger for å videreføre skoleslaget. Vi legger vekt på at teknisk fagskole skal ha en egenart, og hovedregelen om egne reglement og styringsorganer ligger også i loven. Men vi har flere små tilbud som er samlokalisert med videregående skoler, og for disse er det nødvendig å ha praktiske ordninger. Derfor er jeg glad for at flertallet ser det behovet og åpner adgang for fylkene til å søke om felles reglement.

Høyre og Fremskrittspartiet vil allerede nå ta stilling til hvem som skal ha det økonomiske ansvar for teknisk fagskole. Vi i Kristelig Folkeparti ønsker å se hele skoleslagets profil og innhold før vi tar endelig standpunkt. Jeg synes komitelederen i sitt innlegg har argumentert bra for hvorfor det er riktig å se hele utvalgssystemet og hele skoleslagets profil og innhold i sammenheng før en tar stilling til dette. Det er dette Berg-utvalget jobber med. Det er også viktig å få høringsinstansenes syn på denne innstillingen før vi konkluderer. Jeg tror en slik framgangsmåte vil gagne hele skoleslaget.

Til slutt: Kristelig Folkeparti er glad for at vi nå får en midlertidig lov som sikrer skoleslaget i påvente av en mer permanent lovgivning og plassering av skoleslaget. Kristelig Folkeparti ønsker å beholde teknisk fagskole. Vi mener den har en oppgave i utdanningssystemet, og det betyr også at studentene ved disse skolene må sikres en god studiefinansiering. Dermed må disse studentene få mulighet til lån og stipend uavhengig av antall år i videregående skole.

Inge Lønning (H): Det sies om teknisk fagskole at den har falt mellom to stoler i det norske utdanningssystemet. Jeg er ikke sikker på at det er den mest treffende uttrykksmåten. Jeg tror det er mer presist å si at teknisk fagskole er blitt baksiden av den medaljen som det store reformstrevet i det norske utdanningssystemet på slutten av 1980-tallet og begynnelsen av 1990-tallet var ment å

være. Den baksiden heter systemtvang. Systemtvangen følger av at man har tatt sikte på et helt strømlinjet tretrinns utdanningssystem: en grunnskole på ti år, en videregående skole på tre år og deretter et universitets-/høyskolenivå. Teknisk fagskole ligger som utdanningstilbud litt ubestemmelig i gråsonen mellom videregående opplæring og universitets-/høyskolenivået.

En annen følge av at teknisk fagskole ikke helt naturlig har falt på plass i det strømlinjeformede systemet, er at den heller ikke finansieringsmessig har funnet sin sikre plass i systemet. Derfor er det gledelig at det ut fra det initiativ som ble tatt fra Høyres side i forbindelse med behandlingen av opplæringsloven i 1998, er blitt full enighet om at det er behov for en midlertidig lov i påvente av en mer permanent avklaring av dette utdanningstilbudets plass i helhetsbildet.

Gjennom komiteens arbeid med saken er det fremkommet svært tydelig fra brukersiden – faktisk helt entydig både fra de som er overtagere av de studentene som kommer ut av teknisk fagskole, og fra de utdanningssøkende selv – at dette er et godt utdanningstilbud. Det er et utdanningstilbud som passer for en del av de utdanningssøkende som ikke naturlig finner sin plass i universitets- og høyskolesystemet, og det er et utdanningstilbud som mange bransjer har bruk for, fordi det gir en kompetanse som disse bransjene trenger.

Det ble sagt av representanten Lyngstad at Høyre og Fremskrittspartiet allerede på det nåværende tidspunkt ønsket å låse fast og forskuttere konklusjonen på det utredningsarbeidet som pågår. Det er ikke en korrekt beskrivelse. Den fellesmerkningen som står i innstillingen fra Fremskrittspartiets og Høyres medlemmer, konkluderer ikke på den måten. Den lyder slik:

«Disse medlemmer er innforstått med at en endelig avklaring først kan skje etter at Berg-utvalget har avsluttet sitt arbeide, men vil allerede nå slå fast at det haster med å få en avklaring av den fremtidige finansieringsform. Dagens usikre situasjon, hvor man fra år til år er avhengig av fylkeskommunale prioriteringer, skaper problemer og usikkerhet for alle involverte parter. Samtidig er det viktig å sikre at inntakssystemet legges opp slik at søkere kan tas opp ved teknisk fagskole, uavhengig av hjemfylke. Begge disse hensyn tilsier etter disse medlemmers oppfatning at det vil være naturlig å finne frem til en form hvor staten får det økonomiske ansvar for dette skoleslaget.»

Fremskrittspartiet har i tillegg til dette tatt opp et forslag, forslag nr. 1, som går lenger, og som sier:

«Stortinget ber Regjeringen, som en del av arbeidet med en permanent lov om teknisk fagskole, vurdere en statlig overtagelse av finansieringen av skolene.»

Fra Høyres side anser vi det som mest ønskelig at Fremskrittspartiet omformer dette forslaget til et oversendelsesforslag. I så tilfelle synes vi det er et helt kurant forslag. Derimot ser vi ingen grunn til på det nåværende tidspunkt gjennom votering å ta standpunkt til forslaget innhold.

La meg så peke på det ene punkt hvor Høyre har tatt opp et eget forslag. Det gjelder ordlyden i § 1 i forslaget til midlertidig lov. Der er det etter vårt skjønnet kommet

inn en språklig formulering som er uheldig og egnet til å skape forvirring hos leseren. Det står nemlig i forslaget annet ledd: «Teknisk fagskole skal være et etter- og videreutdanningstilbud som skal gi fagarbeidere og voksne mulighet til» osv. Denne bruk av det uskyldige, lille ordet «og» er en lite anbefalelsesverdig bruk, fordi de to størrelsene som knyttes sammen gjennom sideordning, ikke er sideordnede, men overlappende størrelser. Derfor er det egnet til å skape uklarhet å formulere seg på den måten. Fra Høyres side kan vi ikke se at denne spesifikasjonen i lovteksten i det hele tatt er nødvendig, for hvis man leser nåværende første ledd sammen med annet ledd, er formålsbestemmelsen klar nok uten at man tar inn ordene «fagarbeidere og voksne».

Til sist vil jeg gjenta at det er gledelig at vi får en midlertidig lov, og jeg tolker den midlertidige lov og komiteens i alle hovedtrekk samstemmige behandling av dette forslaget dit hen at det er grunn til å regne med at vi også om noen år vil få en permanent lov som sikrer dette skoleslagets fremtid som et godt tilbud, både til de utdanningsøkende og til mange av bransjene i vårt næringsliv.

Presidenten: Presidenten antar at Inge Lønning også ønsker å framsette Høyres forslag.

Inge Lønning (H): Det er helt riktig oppfattet, herr president.

Presidenten: Da har Inge Lønning satt fram det forslaget som er referert i innstillingen.

Rolf Reikvam (SV): Det er grunn til å være bekymret for skoleslagets framtid. I innstillingen har vi påvist nedgangen i studentantall de siste årene. Dette har skjedd til tross for at det er utviklet nye tilbud, slik at isolert sett burde det ha vært en økning i studenttilgangen til dette skoleslaget. Men jeg er glad for at vi nå får på plass det rent juridiske for dette skoleslaget. Det er viktig å understreke at dette ikke er noe nytt i seg selv. Det vi nå gjør, er å videreføre en etablert praksis, der fylkeskommunen har ansvaret og der dette skal finansieres innenfor rammeoverføringene til fylkeskommunene.

At det har vært en nedgang i studenttallet de siste årene, kan skyldes flere forhold. Det kan skyldes at vi har vært inne i en høykonjunktur, og erfaringsmessig vet vi at det er nedgang i søkningen til denne type studier i høykonjunkturperioder. Men jeg er også ganske overbevist om at en del av nedgangen skyldes at dette skoleslaget har vært for lavt prioritert av fylkeskommunene. De har blitt tvunget til det av økonomiske grunner. Det er også grunn til å minne om at selve opptakskravene, iallfall i de siste årene, har blitt innstrammet, ikke fra departementets side, men måten dette har blitt tolket på ute i fylkeskommunene, har betydd en innstramming. Det har blitt vanskeligere å komme inn fordi en har krevd kunnskap innenfor allmennfagene tilsvarende VK I-nivå i videregående skole. Dette har av noen fylkeskommuner og noen steder blitt tolket slik at den realkompetansen kan en kun tilegne seg ved et bestemt forkurs. Det har vært

med på å hindre en del søkere som tidligere var kvalifisert, i å komme inn i dette skoleslaget. Departementet har gjort flere forsøk på å stramme opp dette og rydde opp i disse forholdene, men jeg vil be departementet nok en gang i årene framover, så lenge vi beholder den midlertidige loven, å få ryddet opp i dette og holde øye med og følge med i hva som skjer rundt om i fylkeskommunene.

Jeg er glad for at komiteen har gjort en viss innstramming i forhold til det som forelå fra departementets side. Det gjelder spesielt § 2. Jeg er glad for at flertallet har støttet opp om det forslaget som SV kom med, som går på tre områder. Det ene er at vi nå presiserer at det skal være nasjonale mål for dette skoleslaget. Det er sagt at departementet kan gi forskrifter, og jeg håper inderlig at departementet ser behovet for at det blir laget egne forskrifter, hvor det defineres og presiseres nasjonale mål for skoleslaget.

Dessuten er det presisert at fylkeskommunene kan samarbeide om tilbud som skal dekke ett eller flere fylker. Det er viktig, fordi det er grunn til å tro at en del studenter ikke blir tatt opp fordi det ikke har vært orden på det som har med gjesteelevsoppgjørssystemet innenfor dette skoleslaget å gjøre, som dermed har ført til at en del tilbud er blitt nedlagt. At vi nå sier at fylkeskommuner kan samarbeide om tilbud, er en viktig presisering.

Jeg syns også det er viktig at en i de nærmeste årene framover er opptatt av å utvikle nye tilbud på dette nivået. Det har vi sagt noe om når det gjelder definisjonen av «fagarbeider». Vi har sagt at fagarbeider i den sammenheng må forstås som folk som har «godkjent fagbrev». Vi ser også at antall fag som blir egne lærefag, utvides. Derfor er det også viktig at en er opptatt av å utvikle tilbud til andre grupper som tradisjonelt ikke har hatt tilbud om teknisk fagskole. Når vi presiserer det i innstillingen, regner vi med at departementet også vil følge opp.

Som sagt: Det er viktig å få dette på plass rent juridisk. De store endringene er det kanskje ikke, men de presiseringene som komiteen har gjort, er viktige presiseringer, som jeg håper at fylkeskommunene vil ta på alvor og følge opp ved å etablere tilbud, både egne tilbud og gjennom samarbeid med andre. Det eneste som vi ikke har greid å rydde opp i, og som jeg tror blir haken, er økonomibiten – at vi ikke har lagt inn noe incitament, noen gulrøtter, til fylkeskommunene, slik at det å etablere den type tilbud også vil gi noe økonomisk støtte fra statens side. Jeg håper at vi kan komme tilbake igjen til det i forbindelse med kompetansereformen og de millionene som blir satt inn der.

Helene Falch Fladmark (V): Det mest gledelige med dagens debatt er at alle partiene så tydelig understreker eksistensberettigelsen for teknisk fagskole. Dette skoleslaget har nemlig blitt en smule stemoderlig behandlet av dem som ønsket å strømlinjeforme norsk utdanningssystem tidligere på 1990-tallet. Nå har alle partier erkjent at teknisk fagskole absolutt har sin plass i Utdannings-Norge.

Saksordføreren redegjorde godt for hva komiteen er enig om, så jeg skal ikke bruke tid på å gjenta det, som

flere andre også har kommet inn på. Venstre støtter selvfølgelig det som har blitt sagt.

Hvilke typer skole landet skal ha, må baseres på hvilke ønsker om utdanning befolkningen har, og samfunnets behov for kompetanse. Teknisk fagskole har for mange vært et alternativ til høyere utdanning og for noen et springbrett for å ta høyere utdanning, og har i så måte vært veldig viktig for mange mennesker i dette landet. Selv om søkertallet har gått ned de siste årene, har samfunnet behov for dette skoleslaget og den kompetansen som blir gitt der, særlig nå når enkeltpersoner og bedrifter i stigende grad har behov for faglig påfyll og lederutdanning på ulikt nivå, som flere har vært inne på.

Jeg vil spesielt fremheve den betydningen teknisk fagskole har hatt og skal ha for å utdanne ledere til skipsfarten. Det er en svært viktig industri for Norge, og det er viktig å få gode fagfolk og gode ledere innen den type næring.

Odelstinget skal i dag vedta en midlertidig lov i påvente av Berg-utvalget, som utreder lovtilknytning for opplæringstilbudene mellom videregående skole og høyere utdanning. Loven skal sikre at tilbudet om teknisk fagskole opprettholdes inntil disse skolene i mellomstadiet har funnet sin plass i lovsystemet. Men jeg vil understreke, som Reikvam også gjorde, at departementet må følge utviklingen nøye. Nå har vi fått på plass en lov, men det er også viktig å følge opp loven og følge opp fylkeskommunene i det arbeidet de har å gjøre.

Venstre er også glad for at statsråden har satt i gang et arbeid for å sikre disse skolene generelt – nå snakker jeg om skolene på mellomnivået. På mange måter har de blitt gjemt bort og blitt glemt etter Reform 94, men de har helt klart sin berettigelse på ulikt vis. Norge har bruk for et mangfold av utdanningstilbud som både tilfredsstiller den enkeltes behov for utdanning og samfunnets behov for kompetanse.

Oddbjørg Ausdal Starrfelt (A): Representanten Lønning snakka om at dette skuleslaget var offer for «reformstrevet» i Arbeidarpartiet, og Helene Falch Fladmark sa nettopp at ei årsak var ynsket om «å strømlinjeforme» utdanningssystemet. Ja, i Arbeidarpartiet er me veldig stolte av dei reformene me har fått gjennom i løpet av dei siste åra. Teknisk fagskule står att – me har aldri sagt noko anna – og då er det ikkje urimeleg å venta at den sitjande regjeringa kan leggja fram forslag som gjer at ein med dette får ei trygg plassering framover. Eg har vore av dei som har vore bekymra for teknisk fagskule før denne komiteperioden, m.a. i hop med statsråden. Eg håpar og trur at saka er i gode hender, men det hastar.

Så håpar eg at det er tillate å seia litt meir om innhaldet i skuleslaget, som eg saman med ein del andre brenn sterkt for. Desse skulane har fått ein slags mangel på tryggleik frå år til år, som fører til færre søkjarar og ei slags forvitring av kompetanse på grunn av usikre arbeidsplassar. Manglande lovpålegg eller grunnlag har ført til at dei har vorte nedprioriterte, til dels nedbygde, av den enkelte fylkeskommune, og desse to tinga heng i hop og skapar ein vond sirkel.

Me treng tekniske fagskular som skuleslag. Det gjev, som mange har sagt, spesialiserte tilbod om mellomleiar-/leiarutdanning og fagleg vidarekvalifisering for vaksne fagarbeidarar. Det gjev høve for fagarbeidarane til å supplera sin praktiske og teoretiske kunnskap for f.eks. å verta leiar eller mellomleiar. Det gjev høve til studiekompetanse for dei som ynskjer å ta høgare utdanning. Sjølv om dette etter kvart ikkje vil vera nødvendig, kan det vera ein del som ynskjer å ha den faglege tryggleiken det gjev, når dei skal begynna på høgare utdanning.

Arbeidslivet spør etter mi erfaring etter den kompetansen dei tekniske fagskulane gjev. Elevar spør etter studieplassar – eller har iallfall gjort det når tilbodet har vore stabilt og godt. Eg trur at arbeidslivet har nytte av ingeniørar med ein praktisk fagleg bakgrunn i form av eit fagbrev. Det kan vera nyttig å byggja opp ein kompetanse den praktiske vegen, slik at me får mellomleiarar og leiarar med eit fagbrev i botnen og ingeniørar med fagbrev og tekniske fagskular som tek høgskule- eller universitetsutdanning. Då får me ingeniørar og sivilingeniørar som òg kan handtera murarspade og hammar. Me har nokre, men andre land, f.eks. Tyskland, har mange, og me bør etter mi vurdering leggja til rette for fleire.

Under eit besøk næringskomiteen hadde på Raufoss Ammunisjonsfabrikker kom det klart fram at det var i grenselandet mellom praktisk kunnskap og teoretisk kunnskap og samarbeid mellom desse at produktutvikling og nyskaping skjedde, og teknisk fagskule gjev faktisk ein slik kombinasjon. I tillegg meiner eg at teknisk fagskule gjev ei moglegheit for livslang læring som få andre utdanningar. Ein kan begynna med fagbrev, så ta teknisk fagskule, og – om ein vil – seinare byggja på til høgare utdanning. Det er noko me snakkar mykje om, og som er viktig framover.

Som dei andre som har hatt ordet i dag, er eg glad for ei mellombels lovfesting. Men det hastar med noko meir permanent, og det er viktig at teknisk fagskule får ei plassering mellom dei vidaregåande skulane og høgare utdanning som ikkje gjer det mogleg å oversjå eller nedprioritera den. Ein kunne tenkja seg noko tilsvarende ideen med Noregsnettet, altså eit samarbeid og arbeidsdeling mellom dei enkelte tekniske fagskulane for å sikra heilskapen i heile landet, slik at dei ikkje vert offer for snevre fylkeskommunale vurderingar. Ei slik utdanning treng me så lenge både arbeidslivet ynskjer slik arbeidskraft og det er ein marknad for interesserte kandidatar.

Når det gjeld studiefinansiering, vert det i dag fatta eit romertalsvedtak om at ein ikkje skal ta omsyn til kor mange år ein har gått på vidaregåande skule for å få studiefinansiering for dette skuleslaget. Det må jo vera riktig i eit livslangt læringsperspektiv. Fordi om ein har gått fire eller fem år på vidaregåande skule, bør ein ikkje hindrast i å kunne gå på teknisk fagskule seinare i livet. Det håpar eg kjem på plass fort. Det er viktig at det kjem på plass før utlysinga til neste skuleår, slik at dei som kan tenkja seg å søkja, veit at dei i alle fall ikkje møter det problemet, for dei fleste er avhengige av finansiering for å ta utdanning.

Til slutt vil eg bare ynskja statsråden lukke til med både framdrift og resultat. Me treng at dette skuleslaget kjem på plass.

Statsråd Jon Lilletun: Eg har med stor interesse høyrte på debatten – ein svært målretta og konkret debatt med eit heilt klart engasjement for eit skuleslag som opplagt har vore i ei gråson. Det er interessant å sjå at ting ein ikkje ser heilt klart i ein reformperiode, treng korreksjonar når ein får prøvd det i praksis, og det er det eg oppfattar at eit samla storting i dag skyver på at vi i departementet skal syte for. Det synest eg er konstruktivt og godt arbeid frå Stortinget si side.

Stortinget fatta 15. juni 1998 slikt vedtak:

«Stortinget ber Regjeringa fremlegge forslag til midlertidig lov om teknisk fagskole med sikte på å bevare kontinuitet og kvalitet i den praktisk-tekniske mellomutdanning og påvente av en klargjøring av dette skuleslagets status og økonomiske grunnlag.»

Lovproposisjonen er ei oppfylgning av dette vedtaket. Departementet tek sikte på at denne lova skal verte avløyst av endelege reglar på grunnlag av framlegg frå Berg-utvalet. Dette skal vurdere behovet for ulike typar opplæringstilbod som i dag korkje kan definerast som vidaregåande opplæring eller høgare utdanning. Teknisk fagskule er, som det har vore sagt før her i dag, spesielt nemnd i mandatet for utvalet, som har frist til 1. mars 2000.

Eg har merka meg at komiteen er samd i at vesentlege avklaringar for skuleslaget må vente til denne utvalsinstillinga ligg føre. Det gjeld m.a. spørsmål om det framleis skal vere ei eiga lov for skuleslaget, og om finansieringa. Teknisk fagskule er i dag altså ikkje regulert ved lov. Skulane fylgjer i dag stort sett reglane som gjeld for vidaregåande skule. Framlegget no samsvarar derfor i det alt vesentlege med dei reglane som har vore brukte ved teknisk fagskule, men departementet vil no få ein klar heimel til m.a. å gje forskrift om nasjonale mål for skuleslaget, om læreplanar, inntak, vurdering og klage på vurdering. Vonleg vil dette ikkje berre sikre det formelle grunnlaget for drifta, men òg vere med på å styrkje det faktiske grunnlaget for dette skuleslaget.

Eg har merka meg at komiteen gjer framlegg om ei anna formulering i § 2 andre ledd enn det som er foreslått i proposisjonen. Teknisk fagskule har fram til no vorte rekna med i omfangskravet som er fastsett for fylkeskommunen. Ei endring i dette no vil føre til mindre press på fylkeskommunane for å oppretthalde plassane i teknisk fagskule. Eg reknar difor med at komiteens framlegg til § 2 inneber at teknisk fagskule framleis skal vere ein del av utrekningsgrunnlaget for det fylkeskommunale omfanget, men at vi i tillegg skal sikre dette med forskrift, slik at den utviklinga vi har sett dei siste åra, ikkje skal halde fram.

Eg har òg merka meg at komiteen meiner det er viktig at teknisk fagskule sin eigenart ikkje vert utviska, særleg i dei høva skulen er samlokalisert med vidaregåande skule. Komiteen gjer likevel framlegg om at det då skal vere felles skulereglement, felles skuleutval og felles student-

råd med ein vidaregåande skule. I dei tilfella det skal vere slik, må det ha departementet si godkjenning. Eg tek dette til etterretning.

Eg er glad for at komiteen i hovudsak har slutta seg til lovframlegget frå Regjeringa, og at ansvaret for teknisk fagskule framleis vert plassert hos fylkeskommunen, til den meir omfattande utgreinga frå Berg-utvalet vert lagd fram.

Eg ser dette lovframlegget saman med innstillinga og debatten her i dag som eit godt steg vidare for den tekniske fagskulen. Eg har fylgt heile debatten nøye. Representanten Reikvams påpeiking i høve til inntaket er viktig. Det er heilt klart at det vart for restriktivt på ein del stader. Eg skal, etter den oppmodinga som er komen, fylgje opp dette, slik at det ikkje vert ein repetisjon av det.

Eg har òg merka meg komiteinnstillinga når det gjeld studiefinansiering. Eg trur difor det som skjer i Stortinget i dag, er til nytte for Utdannings-Noreg.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Rolf Reikvam (SV): På bakgrunn av statsrådens innlegg føler jeg behov for å kommentere noe han sa om endringen i § 2 andre ledd, om at komiteen har gått bort fra den opprinnelige formuleringen og bruker en formulering om at det kan gis forskrift om nasjonale mål. Dette betyr ikke et mindre press på fylkeskommunene, snarere tvert imot. Vi vet at dette med omfangsforskriften ikke har fungert godt nok. Det er helt klinkende klart, og slik jeg ser det, vil det være et veldig godt pressmiddel overfor fylkeskommunene hvis departementet gir forskrifter om nasjonale mål, herunder kapasitet, prioriteringer osv. Derfor er mitt spørsmål til statsråden: Antar statsråden – i og med at vi har åpnet for at det *kan* fastsettes slike forskrifter, og ikke at det *skal* – at det er behov for å lage forskrifter om nasjonale mål? Det vil være viktig hvordan statsråden vurderer det. Hvis han vurderer det slik at det er behov, og at han vil tro at det vil komme forskrifter på dette området, vil det kanskje bli det viktigste pressmiddelet vi får overfor fylkeskommunene, og det blir det viktig å ta i bruk.

Så litt om en liten sak til som går på økonomien. I statsbudsjettet er det lagt fram et forslag om å bruke 180 mill. kr i forbindelse med kompetansereformen. Ingen av disse midlene er lagt inn på teknisk fagskole, til tross for at teknisk fagskole jo er et viktig etter- og videreutdanningstilbud. Antar statsråden at det i tiden framover kan være aktuelt å knytte en del av det som skjer ved teknisk fagskole, opp mot kompetansereformen og også bruke midler som man pløyer inn i den reformen, på teknisk fagskole, for å gi fylkeskommunene denne lille gulroten, dette lille incitamentet, til å prioritere studieplasser innenfor dette området?

Statsråd Jon Lilletun: Eg har òg oppfatta at den endringa som er komen, er ei forsterking, men eg meiner at det ville vere dumt å grunnge den forsterkinga med å seie at omfangsforskrifta ikkje gjeld, før vi har funne ein ny måte å bruke forskrifta på. Vi har varsla at vi vil kome

tilbake til Stortinget med omfangsforskrifta og gje ho ein ny sjanse. Eg er samd med representanten Reikvam i at forskrifta ikkje har fungert godt nok, men det er mange årsaker til det. Ei årsak er at fylkespolitikarar på skulesektoren ikkje har oppfatta at det der faktisk er eit hjelpemiddel som på ein måte kan vere viktig for å stå imot presset på skulesektoren. Ei anna årsak er at eg heller ikkje har handtert den forskrifta så strengt som eg trur eg burde gjort heilt frå fyrste dag av, for å sikre den krafta som den forskrifta eigentleg hadde. Det har eg lyst til å gje uttrykk for. Eg trur likevel ikkje det er noka usemje mellom representanten Reikvam og meg, for eg oppfattar at det her ligg ei styrking. Eg vil her og no varsle at vi kjem til å føreta ei kartlegging, og eg er innstilt på å bruke den fullmakta eg har fått av Stortinget for å sikre at den utviklinga som har skjedd så langt, ikkje held fram.

Så litt om kompetansereforma i høve til teknisk fagskule. Det er heilt rett at det ikkje ligg noko spesifikt her når det gjeld teknisk fagskule, men når det gjeld kompetanseutviklingsprogramma, som skal utarbeidast i samarbeid mellom partane og utdanningsinstitusjonane, er det klart at teknisk fagskule vil kunne vere ein av dei som går inn i eit slikt trekantsamarbeid som vi ser for oss at det skal vere mellom partane og ein utdanningsinstitusjon. I ein slik samanheng er teknisk fagskule godt eigna, og eg vonar dei vert aktive deltakarar i det arbeidet.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

Ulf Erik Knudsen (Frp): Komiteens leder Grete Knudsen og andre representanter har i dagens debatt vært inne på at man ikke vil forskuttere det utvalgsarbeidet som skal gjøres. Det ønsker heller ikke Fremskrittspartiet. Vi henviser til vårt forslag nr. 1, hvor vi ber om en vurdering av en modell. Jeg går ut fra at man i departementet kommer til å få en diskusjon og et arbeid etter det utvalgsarbeid som skal gjøres, og at man da vil vurdere forskjellige metoder for finansiering av dette skoleslaget.

Representanten Grete Knudsen var inne på et meget godt og kreativt forslag som jeg synes man også burde vurdere, en modell med partnerskap. Det høres ut til å være en veldig god idé, som man bør se nærmere på.

Så veldig kort til representanten Inge Lønning: Fremskrittspartiet føler intet behov for å omformulere forslag nr. 1 til et oversendelsesforslag, bl.a. på grunn av det massive syn som har kommet fra høringsinstansene, fra Norske Sivilingeniørers Forening, Forbundet for Ledelse og Teknikk, Skolenes Landsforbund og fra LO, som har gått inn for statlig overtakelse av de tekniske fagskoler.

Inge Lønning (H): Jeg har litt problemer med å se sammenhengen mellom premisser og konklusjon i det siste innlegget. Representanten Knudsen understreket at Fremskrittspartiet ikke tar opp forslag som går på sakens realitet, og deretter begrunner han det med at det er nettopp det disse høringsinstansene har bedt om, at man skal ta stilling til sakens realitet. Hvis forslaget er et forslag som anmoder om en vurdering, er det nokså meningsløst å be om votering over et slikt forslag. Hadde det vært et

forslag som gikk på sakens realitet, hadde det vært meningsfylt, men det har ingen mening å votere over et forslag som ber Regjeringen vurdere noe som Regjeringen under enhver omstendighet må vurdere når man skal komme tilbake med et forslag om permanent lov.

Representanten Ausdal Starrfelt erklærte at Arbeiderpartiet er stolt over de utdanningsreformene partiet har stått for. Det er det vel ingen i denne sal som et øyeblikk har vært i tvil om at man er. Det er kanskje der problemet ligger, at man har knyttet så vidt mye prestisje til de strukturelle reformene at man bare en sjelden gang tar seg tid til å kaste et blikk på terrenget, fordi man er så overbevist om at kartet er fullkomment. Det var derfor jeg uttalte glede over at man denne gang er blitt enige om å ta mer hensyn til terrenget enn til kartet.

La meg i den sammenheng også knytte en liten merknad til det statsråden sa om hvorvidt det i fremtiden vil være ønskelig med en egen lov for dette skoleslaget, eller om man skal løse forankringsproblemet på en annen måte. Etter mitt skjønn vil det være behov for en egen lov, og jeg tror at teknisk fagskole illustrerer problemene med den systemtvangen som har fulgt med, ønsket om å favne videst mulig i lovgivningen i én felles opplæringslov for alt som ligger opp til og med videregående, og så én felles lov som skal omfatte alt det som ligger ovenpå der. Jeg tror vi kanskje er kommet til et tidspunkt hvor vi må stille oss spørsmålet om det er en fornuftig form for lovgivning å forsøke å favne et så stort mangfold i to sett av ensartede regler.

La meg få lov til sist å eksemplifisere det med det spørsmålet som statsråden også nevnte så vidt, nemlig utformingen av §§ 7 og 8, hvor Fremskrittspartiet og Høyre har sagt at vi vil stemme mot det siste punktet som legger opp til at man kan ha felles utvalg for elevene i videregående skole og elevene på teknisk fagskole. Det illustrerer nøyaktig det samme problem som man har i universitets- og høyskoleloven, at det skal være felles styringsorganer for alle institusjoner uansett størrelse og uansett hvorvidt disse har bruk for det eller ikke. Etter mitt skjønn er dette en viktig symbolsak, for hvis man mener alvor med at teknisk fagskole skal ha sin egen identitet, og at de studentene som benytter seg av dette tilbudet, verken skal settes på linje med elever i videregående opplæring eller studenter ved høyskoler og universiteter, er det det eneste logiske at de også skal ha sitt eget utvalg. Jeg ser selvfølgelig det praktiske problem der hvor det er samlokalisering, og at skoleledelsen ved vedkommende videregående skole anser det mer bekvemt og mer praktisk å ha et felles elevråd. Men etter mitt skjønn bør hensynet til studentene ved teknisk fagskole veie tyngre enn hensynet til bekvemmelighet og praksis hos skoleledelsen. Derfor akter vi å stemme mot dette.

Så bare aller sist et ørlite spørsmål til statsråden. Han kommenterte ikke utformingen av formålsparagrafen, § 1. Derfor er det fristende å spørre statsråden om hvilken tanke han har hatt bak formuleringen «fagarbeidere og voksne».

Statsråd Jon Lilletun: Eg tillèt meg òg å kommentere det eine punktet om felles organ, som representanten Løn-

ning ikkje ynskjer, og som han ynskjer å stemme mot. Det er svært gode resonnement for at ein i dei fleste tilfelle kan ynskje å skape ein eigen identitet for teknisk fagskole og studentane der, men vi har òg ein del eksempel på at både studentane i begge skuleslaga og leiinga ut frå storleik og ut frå struktur faktisk ynskjer at ein ikkje skal gjere det. Dei synest at aldersblandinga og den måten det er samansett på, faktisk er befruktande. Då er det på ein måte litt inkonsekvent i forhold til det som representanten Lønning ofte plar seie, at ein ikkje skal vere så firkanta i strukturen at ein ikkje opnar for den typen moglegheiter. Eg vil seie det slik at kanskje gjekk vi vel langt frå departementet si side, men at den kombinasjonsløyvinga som komiteen har valt her, på ein god måte klarer å imøtekomme det.

Når det gjeld formålsformuleringa, gjeld det ikkje å setje noka grense for ei framtidig utvikling av teknisk fagskule i forhold til vaksne som ikkje tilhøyrer det som i dag vert rekna som fagarbeidarar. Eg vil nok seie meg samd med representanten Lønning når det gjeld eitt punkt, at det ikkje er noka glitrande formulering som ligg føre her, men den gjev eit klart uttrykk for at det ikkje er noka avgrensing, og det trur eg er bra.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1. (Votering, se nedenfor)

Etter at det var ringt til votering i 5 minutter, uttalte **presidenten:** Odelstinget går da til votering.

Votering i sak nr. 1

Presidenten: Under debatten er det satt fram tre forslag. Det er

- forslagene nr. 1 og 2, fra Ulf Erik Knudsen på vegne av Fremskrittspartiet,
  - forslag nr. 3, fra Inge Lønning på vegne av Høyre
- Presidenten vil først referere forslagene nr. 1 og 2. Forslag nr. 1 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen, som en del av arbeidet med en permanent lov om teknisk fagskole, vurdere en statlig overtagelse av finansieringen av skolene.»

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utarbeide en finansieringsmodell for teknisk fagskole basert på frie selvstendige enheter som får sine inntekter beregnet ut fra antall studenter.»

Disse forslagene blir i samsvar med forretningsordenens § 30 fjerde ledd å sende Stortinget.

Komiteen hadde innstillet til Odelstinget å gjøre slike vedtak:

A .
L o v
om teknisk fagskole

§ 1 Formål

Teknisk fagskole skal bidra til å dekke arbeidslivets behov for ledelsesutdanning, utdanning til avanserte tek-

niske oppgaver og utdanning for å fylle nasjonale og internasjonale sertifiseringskrav.

Teknisk fagskole skal være et etter- og videreutdanningstilbud som skal gi fagarbeidere og voksne mulighet til faglig fordypning, kompetanse for videre utdanning og lederopplæring.

Presidenten: Til annet ledd foreligger et avvikende forslag, nr. 3, fra Høyre.

Forslaget lyder:

«§ 1 annet ledd skal lyde:

Teknisk fagskole skal være et etter- og videreutdanningstilbud som skal gi mulighet til faglig fordypning, kompetanse for videre utdanning og lederopplæring.»

Det voteres først over komiteens innstilling til § 1 første ledd, og deretter alternativt mellom innstillingens andre ledd og forslaget fra Høyre.

V o t e r i n g :

1. Komiteens innstilling til § 1 første ledd bifaltes enstemmig.
2. Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling til § 1 andre ledd og forslaget fra Høyre bifaltes innstillingen med 68 mot 9 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 11.23.18)

Videre var innstillet:

§ 2 Plikter for fylkeskommunen

Fylkeskommunen skal planlegge og gi tilbud om teknisk fagskole i tråd med nasjonale mål, søkerens ønsker, arbeidslivets behov og behovet for øvrig i samfunnet for slik utdanning. Fylkeskommuner kan samarbeide om tilbud som skal dekke ett eller flere fylker.

Departementet kan fastsette i forskrift nasjonale mål for skoleslaget.

§ 3 Inntak

Departementet kan gi forskrift om inntak.

§ 4 Undervisningsstillinger

Den som skal tilsettes som rektor eller i undervisningsstilling i teknisk fagskole må ha relevant pedagogisk og faglig kompetanse. Departementet kan gi forskrift om krav til utdanning og praksis for den som skal tilsettes.

§ 5 Innholdet i opplæringen

Departementet gir i forskrift læreplaner som fastsetter innholdet i opplæringen og hvordan opplæringen skal gjennomføres.

Studentene skal være aktivt med i opplæringen. Studentene har rett til opplæring i samsvar med læreplanene. Undervisningspersonalet skal tilrettelegge og gjennomføre opplæringen i samsvar med læreplanene.

§ 6 Vurdering

Departementet gir forskrift om vurdering av studenter og om klage på vurdering.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig

Videre var innstillet:

§ 7 Ordensreglement

Fylkeskommunen skal gi forskrift om ordensreglement for den tekniske fagskolen. Reglementet skal gi regler om rettighetene og pliktene til studentene så langt de ikke er fastsatt i lov eller på annen måte. Reglementet skal inneholde regler om adferd og hvilke tiltak som skal kunne brukes mot studenter som bryter reglementet, herunder bestemmelse om bortvisning, og regler om fremgangsmåten når slike saker skal behandles.

Ved samlokalisering med videregående skole kan fylkeskommunen etter samtykke fra departementet fastsette at samme reglement skal gjelde for begge skoleslag.

§ 8 Skoleutvalg

Ved hver skole skal det være skoleutvalg med representanter for de tilsatte og fylkeskommunen og to studenter valgt av studentrådet.

Skoleutvalget har rett til å uttale seg i alle saker som gjelder skolen. Ved samlokalisering med videregående skole kan fylkeskommunen etter samtykke fra departementet fastsette at det skal være felles skoleutvalg for begge skoleslag.

Fylkeskommunen kan oppnevne skoleutvalget som styre for skolen etter § 11 i kommuneloven. Dersom fylkeskommunen oppnevner et annet styre for skolen enn skoleutvalget, bør representanter for studentrådet delta i styret.

§ 9 Studentråd

Ved hver skole skal det være et studentråd med minst ett medlem for hver tjuende student.

Studentrådet skal blant annet arbeide for læringsmiljøet, arbeidsforholdene og velferdsinteressene for studentene.

Ved samlokalisering med videregående skole kan fylkeskommunen etter samtykke fra departementet fastsette at det skal være felles studentråd for begge skoleslag.

Presidenten: Fremskrittspartiet og Høyre har varslet at de går imot § 7 andre ledd, § 8 andre ledd andre punktum og § 9 tredje ledd.

Det votes først over disse ledd og punktum, deretter over komiteens innstilling til de øvrige ledd og punktum i §§ 7, 8 og 9.

V o t e r i n g :

1. Komiteens innstilling til § 7 andre ledd, § 8 andre ledd andre punktum og § 9 tredje ledd bifaltes med 57 mot 24 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 11.24.02)

2. Komiteens innstilling til de øvrige ledd og punktum under §§ 7, 8 og 9 bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

§ 10 Tilsyn og kontroll

Departementet kan gi forskrift om rapportering om og evaluering av opplæringsvirksomheten. Departementet skal ha tilgang til skoleanleggene og til dokumentasjon.

§ 11 Ikrafttredelse

Loven trer i kraft straks.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Presidenten: Det votes over lovens overskrift og loven i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet bifaltes enstemmig.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Videre var innstillet:

B .

Stortinget ber Regjeringen om snarest råd å sørge for at studentene ved teknisk fagskole får studiefinansiering uavhengig av antall år i videregående opplæring.

Presidenten: B blir i samsvar med forretningsordenens § 30 fjerde ledd å sende Stortinget.

S a k n r . 2

Referat

Presidenten: Det foreligger ikke noe referat.

Møtet hevet kl. 11.25.